

Risikovurdering i forbindelse med bruk av alenearbeid.

Det er vedtatt en lovendring vedrørende arbeidsgivers plikt til risikovurdering i forbindelse med bruk av alenearbeid. Regelen trer i kraft den 01. januar 2010 og lyder som følger:

§ 4-1. 3. ledd:

(3) Det skal vurderes om det er særlig risiko knyttet til alenearbeid i virksomheten. Tiltak som er nødvendig for å forebygge og redusere eventuell risiko ved alenearbeid skal iverksettes, slik at lovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø ivaretas.

Dette innebærer ingen endring i det materielle regelverk da plikten til å risikovurdere i forhold til bruk av alenearbeid, følger av de alminnelige HMS bestemmelser også i dag. Den nye regelen innebærer således kun en synliggjøring av alenearbeid som en risikofaktor og utvider i prinsippet ikke plikten til risikovurdering i forhold til gjeldende regelverk.

Bakgrunnen for at denne regelen ble vedtatt var at flere ønsket et forbud mot alenearbeid, der dette kan medføre fare for liv eller helse. Dette er særlig aktuelt innen hotell, bensinstasjoner og lignende, i forbindelse med trussel om ran etc. Men også innenfor havbruksvirksomhet kan alenearbeid utgjøre en risiko. Departementet gikk ikke inn for noe generelt forbud mot alenearbeid, men poengterer at i særlige tilfelle kan alenearbeid være forbudt etter dagens regelverk. Om dette uttaler de følgende:

”Overfor departementet har det vært reist forslag om at det bør settes et eksplisitt forbud mot alenearbeid når slikt arbeid kan innebære en fare for liv eller helse.

Departementet antar at en slik regel verken er ønskelig eller praktisk gjennomførbar. Departementet vil peke på at ethvert alenearbeid som innebærer klient- eller kundekontakt i prinsippet kan innebære en viss risiko for trusler og/eller vold. Typiske eksempler kan være arbeid som drosjesjåfør eller hjemmehjelp. En regel som nevnt vil formodentlig langt på vei innebære et forbud mot at slikt arbeid kan utføres alene. Departementet kan ikke se at det er saklig grunnlag for å etablere en slik rettstilstand. Etter departementets oppfatning er den tilnærming som gjeldende rett målbærer, (risikoreduksjon og forebygging) mer hensiktsmessig. Som referert ovenfor, innebærer dagens tilstand at arbeidsgiver konkret må vurdere risiko knyttet til eventuelt alenearbeid, og iverksette de tiltak som måtte være nødvendig for å redusere risikoen. Som lovforarbeidene peker på, kan det i denne forbindelse være aktuelt med opplæringstiltak, organisatoriske tiltak, bruk av sikkerhetsutstyr med videre, alt etter hvilket risikobilde som foreligger. Først dersom arbeidsmiljøbelastningen fortsatt er uakseptabel, det vil si at den ikke kan «repareres» med andre tiltak enn økt bemanning, vil det være et rettslig forbud mot alenearbeid.”